

Brocki, Zygmunt

Czy prof. N. Gąsiorowska-Grabowska wykładała na Tajnym Uniwersytecie Ziem Zachodnich?

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 14/1, 159

1969

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Słowa te wymagają tylko jednego drobnego sprostowania: prof. Suchodolski przeoczył istnienie Katedry Historii Nauki i Oświaty Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierowanej przez prof. H. Barycza, który jest również autorem jednej z części *Dziejów nauki polskiej*.

Eugeniusz Olszewski

CZY PROF. N. GĄSIOROWSKA-GRABOWSKA WYKŁADAŁA NA TAJNYM UNIWERSYTECIE ZIEM ZACHODNICH?

W nrze 33/1968 „Stolicy” Henryka Łań-Mirowska ogłosiła wspomnienia ze studiów ekonomicznych w latach 1943—1944: *Na tajnych kompletach*. Pisze ona, że studiowała na „Wydziale Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Poznańskiego, działającego w Warszawie (wykładali profesorowie wysiedleni z Poznania)” (s. 6), że została przyjęta „na tajne komplety Uniwersytetu Poznańskiego” (s. 7). Wspomina dalej wykłady historii gospodarczej prof. Natalii Gąsiorowskiej.

Sprawę należałoby zbadać. W. Kowalenko, jeden z organizatorów konspiracyjnego Uniwersytetu Poznańskiego w Warszawie, działającego pod nazwą Tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich, w książce *Tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich — Uniwersytet Poznański 1940—1945* (Poznań 1961)¹ — prof. Gąsiorowskiej nie wymienia ani w wykazie wykładających na Wydziale Ekonomicznym, bo tak się ten wydział nazywał, nie zaś: Ekonomii Politycznej (jako wykładający historię gospodarczą wymieniony jest tu prof. Kazimierz Tymieniecki; s. 67), ani w alfabetycznym spisie profesorów całego Tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich (ss. 212—220). Podczas gdy zamieszczony w tej książce spis studentów nie jest kompletny², to spis profesorów, docentów, wykładowców — raczej jest jednak kompletny³, a w każdym razie jest nieprawdopodobne, aby autor przeoczył osobę tak wybitnej uczoney, jaką była prof. Gąsiorowska. Z drugiej strony wiadomo, że prof. Gąsiorowska związana była z Wolną Wszechnicą Polską, a nie z Uniwersytetem Poznańskim.

Autorka wspomnień w „Stolicy” wymienia też prof. Rosego, dodając: „... nie wiem, czy to było prawdziwe nazwisko profesora, czy też pseudonim” (s. 7). Jaki wykład prowadził prof. Rose, autorka nie wspomniała. W cytowanej książce Kowalenki wśród wymienionych tam wykładających brak jest nazwiska Rose.

Zygmunt Brocki

HISTORIA NAZW UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO I JEGO BUDYNKÓW

W dwóch zeszytach „Języka Polskiego”, mianowicie 4/1967 i 4/1968, Mieczysław Karaś opublikował artykuł *Uniwersytet Jagielloński. 1. Nazwa i jej dzieje, 2. Nazwy budynków*. Uczelnia założona przez Kazimierza Wielkiego wielokrotnie zmieniała swą nazwę, a dzisiejsze jej brzmienie jest stosunkowo młode, liczy bowiem niewiele ponad 150 lat, co w odniesieniu do 600 lat istnienia uniwersytetu jest zaledwie jedną

¹ Por. recenzję tej książki w „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki”, nr 1—2/1965, ss. 164—165.

² Jeśli idzie o Wydział Ekonomiczny, to autor nie podał składu dwóch kompletów. Uzupełnienia otrzymała jednak córka nieżyjącego już autora. Wśród 18 studentów tego Wydziału, wymienionych przez Kowalenkę (s. 230), brak jest nazwiska autorki omawianych wspomnień w „Stolicy”.

³ W komplecie wymienieni są nawet profesorowie Wydziału Prawa (ss. 48—50), którego spisu studentów — brak.